

Polska Asocjacja Ekologii Krajobrazu
Polish Association for Landscape Ecology

Problemy Ekologii Krajobrazu

The Problems of Landscape Ecology

Tom XL
Volume XL

Klasyfikacje i oceny krajobrazów Polski drugiej dekady XXI wieku

Classification and evaluation of Polish landscapes in the second decade of the XXI ct

Redakcja tomu / Volume edited by: Tadeusz J. Chmielewski

Lublin, 2015

Wydawca/Published by:

Polska Asocjacja Ekologii Krajobrazu
Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

Rada Programowa Czasopisma/Programme Council of the Journal:

Przewodniczący/President: Andrzej Richling – PSW im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej/Pope John Paul II State School of Higher Education in Biała Podlaska, Uniwersytet Warszawski/University of Warsaw

Sekretarz/Secretary: Agata Cieszewska – SGGW, Warszawa/Warsaw University of Life Sciences,
e-mail: agata_cieszewska@sggw.pl

Członkowie/Members: Olaf Bastian – Dyrekcja Ochrony Środowiska miasta Drezna/State Capital of Dresden, Environmental Authority; Jürgen Breuste – Uniwersytet w Salzburgu/University of Salzburg; Simon Bell – Uniwersytet Przyrodniczy w Tartu/Estonian University of Life Sciences in Tartu; José Manuel Castro – Instytut Politechniczny w Bragancji/Instituto Politécnico de Bragança, Portugal; Krystyna German – Uniwersytet Jagielloński/Jagiellonian University in Kraków; Robert Kabai – Budapeszteński Uniwersytet Corvinus/Corvinus University, Budapest; Aleksandr Khoroshev – Uniwersytet Moskiewski/Lomonosov Moscow State University; Leon Kozacki – Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu/Adam Mickiewicz University In Poznań; Maria Kozova – Uniwersytet Komeńskiego w Bratysławie/Comenius University in Bratislava; Zdenek Lipsky – Uniwersytet Karola w Pradze/Charles University in Prague; Maciej Pietrzak – PWSZ im. J.A. Komeńskiego w Lesznie/J.A. Komenski University of Applied Sciences in Leszno; Jerzy Solon – Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Warszawa/Institute of Geography and Spatial Organization PAS, Warsaw; Adolf Szponar – Uniwersytet Wrocławski/University of Wrocław; Krzysztof Wojciechowski – AWF w Warszawie, Wydz. Wychowania Fizycznego i Sportu w Białej Podlaskiej/Faculty of Physical Education and Sport in Biała Podlaska.

Strona internetowa PAEK/Website of PALE: www.paek.ukw.edu.pl

Redaktor naczelny/Editor-in-Chief: Andrzej Richling

Adres Redakcji Czasopisma/Editorial Office Address:

Krakowskie Przedmieście 30, 00-927 Warszawa, Polska
Tel.: 48 22 55 20 755, Fax: 48 22 55 21 521, a.richling@uw.edu.pl; jrltechni@uw.edu.pl

Redakcja tomu/Editing of Volume: Tadeusz J. Chmielewski

Redaktor statystyczny/Statistical editor: Monika Wągrowska

Recenzenci naukowcy tomu/Scientific reviewers of the volume:

Sylwia Bródka, Tadeusz J. Chmielewski, Mariusz Kistowski, Andrzej Richling, Barbara Szulczewska,
Anna Świercz, Danuta Urban, Wiesław Ziaja

Skład i łamanie/Volume prepared for printing: drukarnia Standruk, 20-150 Lublin, ul. Rapackiego 25

Druk i wydawca/Print and publisher: drukarnia Standruk

Grafika na okładce/Graphics on the cover: Andrzej Affek; Agnieszka Kułak

Fotografie na okładce i wewnętrznych stronach tytułowych/Photographs on the cover and on the internal title pages: Tadeusz J. Chmielewski

Projekt logo PAEK/PALE logo Project: Andrzej Dąbrowski

© 2015 Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Polska Asocjacja Ekologii Krajobrazu

ISBN 978-83-88458-12-5

ISSN PAEK 1899-3850

Tom ten dedykujemy pamięci
Prof. dr hab. Romana Andrzejewskiego
– jednego z prekursorów i filarów
ekologicznego podejścia
do badań krajobrazowych w Polsce

Zarząd Polskiej Asocjacji Ekologii Krajobrazu
i Komitet Redakcyjny
„Problemów Ekologii Krajobrazu”

Spis treści

Table of Contents

Tadeusz J. Chmielewski Przedmowa / Prefacje	9
---	---

ARTYKUŁY NAUKOWE

Marek Degórski Polityka krajobrazowa Polski: wyzwania i szanse Landscape Policy of Poland: challenges and opportunities	13
Przemysław Śleszyński Błędy polskiej polityki przestrzennej i krajobrazowej oraz propozycje ich naprawy The Polish spatial and landscape policy errors and their repair propositions	27
Małgorzata Opęchowska Stan prawny ochrony krajobrazu w Polsce w 2015 r. oraz postulaty jego doskonalenia Legal status of landscape protection in Poland in 2015 and claims for its improvement	45
Jerzy Solon, Tadeusz J. Chmielewski, Urszula Myga-Piątek, Mariusz Kistowski Identyfikacja i ocena krajobrazów Polski – etapy i metody postępowania w toku audytu krajobrazowego w województwach Identification and assessment of Polish landscapes – stages and methods of actions within the landscape audit in the administrative regions	55
Jarosław Balon, Paweł Krąż Przestrzenne różnicowanie i cechy charakterystyczne krajobrazów Polski w ujęciu fizycznogeograficznym Physical geography approach to spatial differentiation and characteristic features of Polish landscapes	77
Jan Marek Matuszkiewicz, Jerzy Solon Przestrzenne różnicowanie i cechy charakterystyczne krajobrazów Polski w ujęciu geobotanicznym Geobotanical approach to spatial differentiation and characteristic features of Polish landscapes	85
Jan Olędzki Przestrzenne różnicowanie i cechy charakterystyczne krajobrazów Polski w aspekcie form pokrycia terenu Spatial differentiation and characteristic features of Polish landscapes – land cover approach	103
Joanna Plit Przestrzenne różnicowanie i cechy charakterystyczne krajobrazów Polski w ujęciu historyczno-kulturowym Historic – cultural approach to spatial differentiation and characteristic features of Polish landscapes	113

Zbigniew Myczkowski

Przestrzenne zróżnicowanie i cechy charakterystyczne krajobrazów Polski w ujęciu fizjonomiczno-estetycznym: założenia klasyfikacji i oceny
Physiognomic and aesthetic approach to spatial differentiation and characteristic features of Polish landscapes: assumptions of classification and assessment..... 135

Tadeusz J. Chmielewski, Szymon Chmielewski

Podstawowe przyrodnicze jednostki przestrzenne, a spójność i stabilność ekologiczna systemów krajobrazowych
The basic natural spatial units, versus ecological connectivity and stability of landscape systems 145

Mariusz Kistowski, Jerzy Szydłowski

Zastosowanie GIS w delimitacji regionów fizycznogeograficznych, w kontekście wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej
GIS application in delimitation of physico-geographical regions in the context of implementation the European Landscape Convention 161

Urszula Myga-Piątek, Tadeusz J. Chmielewski, Jerzy Solon

Rola cech charakterystycznych, wyróżników i wyznaczników krajobrazu w klasyfikacji i audycie krajobrazów aktualnych
The role of characteristic features, landmarks and determinants in classification and audit of the current landscapes 177

Sylwia Bródka, Andrzej Macias

Przyrodnicze (abiotyczne i biotyczne) cechy i obiekty – wyróżniki tożsamości krajobrazu
Natural (abiotic and biotic) distinguishing features and landmarks of landscape identity 187

Zbigniew Myczkowski

Kompozycyjne i architektoniczne wyznaczniki tożsamości krajobrazu
The compositional and architectural determinants of landscape identity 199

Malwina Michalik-Śnieżek, Tadeusz J. Chmielewski

Wyróżniki fizjonomicznych typów krajobrazu Kazimierskiego Parku Krajobrazowego: identyfikacja, klasyfikacja oraz kierunki ochrony
Landmarks of physiognomic landscape types in the Kazimierz Landscape Park: identification, classification and conservation 209

WSPOMNIENIE**Jerzy Misiak**

Prof. dr hab. Roman Andrzejewski, 1930–2015..... 225